

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zasady procesu karnego w świetle ostatnich nowelizacji KPK”, Kraków, 15 grudnia 2016 r.

W dniu 15 grudnia 2016 r. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Collegium Maius odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zasady procesu karnego w świetle ostatnich nowelizacji KPK”. Była to kolejna coroczna konferencja karnoprocesowa organizowana przez Koło Naukowe Postępowania Karnego TBSP UJ we współpracy z Katedrą Postępowania Karnego WPIA UJ, która cieszyła się dużym zainteresowaniem w środowisku akademickim. Konferencja została podzielona na cztery panele, w toku których studenci oraz doktoranci reprezentujący ośrodki akademickie między innymi z Krakowa, Warszawy, Łodzi, Wrocławia oraz Torunia przedstawili wyniki swoich badań i dokonali porównań dwóch ostatnich nowelizacji kodeksu procesu karnego, tj. nowelizacji z 27 września 2013 r. oraz 11 marca 2016 r., które to zostały ukazane w perspektywie zasad rządzących procedurą karną.

Konferencję otworzył wykład inauguracyjny prof. UJ, dr. hab. Andrzeja Światłowskiego, który zwrócił szczególną uwagę na funkcjonowanie tzw. nie-zasad procesu karnego (art. 2 § 1 k.p.k.), do których zaliczane są m.in. trafna reakcja karna, ochrona uzasadnionych interesów pokrzywdzonego, a także zasada szybkości (sprawności) postępowania.

Pierwszy panel rozpoczął mgr Piotr Misztal (UŁ), który w swoim wystąpieniu odniósł się do funkcjonowania instytucji przymusu adwokacko-radcowskiego w odniesieniu do zasady prawa do obrony. Kolejnymi prelegentkami były Julia Jaszczewska i Aleksandra Włodarz (UJ), które wskazały relacje między prawem do obrony a koniecznością stosowania środków zapobiegawczych w procesie karnym. Pierwszy panel zamknęło wystąpienie mgr Moniki Abramek (UWr), która przedstawiła referat dotyczący braku implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie

dostępu do adwokata w odniesieniu do prawa do obrony. Prelegentka wskazywała potrzebę zapewnienia podejrzanemu możliwości skorzystania z pomocy podmiotu profesjonalnego już przed rozpoczęciem pierwszego przesłuchania, tj. w momencie dokonywania pierwszych pouczeń strony w sprawie.

Drugi panel konferencji rozpoczęło wystąpienie Jana Kluzy (UJ), który dokonał oceny ostatnich nowelizacji w świetle zasady szybkości i rzetelności procesu. Instytucje, jakie prelegent poddał krytyce, dotyczyły wprowadzenia do procedury karnej skargi na wyrok sądu odwoławczego (rozdz. 55a k.p.k.) oraz kwestii w zakresie zwrotu sprawy na wniosek prokuratora do etapu postępowania przygotowawczego. Kolejny referat, dotyczący zasady rzetelnego procesu w kontekście możliwości wykorzystania dowodów nielegalnych, wygłosił Tomasz Pilikowski (UJ), który skonstatował, że obecnie obowiązujący art. 168a k.p.k. nie wpływa negatywnie na rzetelność procedury karnej. Pogląd ten wywołał wśród innych prelegentów i uczestników konferencji ożywioną dyskusję. Następnie Agata Bidas (UW) dokonała analizy zasady jawności wewnętrznej postępowania przygotowawczego, za której niezbędny element uznała dostęp do akt postępowania. W dalszej części panelu mgr Dominika Czerniak (UWr) w referacie dotyczącym prawa oskarżonego do informacji w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji zastanawiała się, czy uznać je należy za lojalność, czy formalizm czynności procesowych. Wyraziła pogląd, że pouczenie oskarżonego w postępowaniu nie powinno być wyłącznie celem samym w sobie, winno natomiast zmierzać do zapewnienia możliwości skorzystania z informacji, które są przekazywane przez organ procesowy.

Trzeci panel zapoczątkowało wystąpienie mgr Mateusza Wiśniewskiego (UMK), który stwierdził, że ograniczenie możliwości uchyle-

nia przez sąd odwoławczy wyroku sądu pierwszej instancji stoi w sprzeczności z zasadą dwuinstancyjności postępowania. Kolejny referat przedstawiła Anna Ples (UJ), odnosząc nową instytucję w procedurze karnej, skargę na wyrok sądu odwoławczego (rozdz. 55a k.p.k.) do realizacji zasady szybkości (sprawności) postępowania. Panel trzeci zakończyło wystąpienie mgr. Artura Kowalczyka (UWr), który stanął na stanowisku, że zasada skargowości w obowiązującym procesie karnym została w znacznym stopniu osłabiona.

W ostatnim, czwartym panelu konferencji Justyna Durazińska (UJ) przedstawiła problematykę dotyczącą zasady współdziałania ze społeczeństwem w ściganiu przestępstw, którą następnie odniosła do wprowadzanych w ostatnich latach nowelizacji Kodeksu postępowania karnego. Kwestie dotyczące zmian w rozdziale 42 k.p.k. i ich wpływu na zasadę jawności zewnętrznej skutkujących ingerencją w prawo do prywatności rozpatrywały w swoim referacie Aleksandra Łukaszyk i Agnieszka Świergała (UJ). Kolejny panelista, Mateusz Korzeniak (UJ), w swoim wystąpieniu krytycznie odniósł się do instytucji przekazania sprawy prokuratorowi na mocy art. 10

ustawy z 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych ustaw. Prelegent wskazywał na pogorszenie pozycji procesowej biernego uczestnika postępowania, a także zachwianie zasady równości i broni, będących negatywnym efektem wprowadzanych nowelizacji. Mgr Błażej Boch (UWr) dokonał analizy ostatnich nowelizacji procedury karnej oraz ich wpływu na postrzeganie roli zasady bezpośredniości. Wystąpieniom prelegentów towarzyszyła ożywiona dyskusja, stanowiąca idealny przyczynek do dalszych rozważań nad tytułową problematyką. Prelegenci i uczestnicy konferencji jednomyślnie uznali, że wprowadzane w ostatnich ustawach nowelizujących zmiany w treści Kodeksu postępowania karnego miały niebagatelny wpływ na obowiązywanie zasad procesowych samego procesu karnego, co stanowiło główny obszar zainteresowania konferencją.

Konferencję zakończyło podsumowanie oraz podziękowanie przez przewodniczącą Koła Agnieszkę Urygę prelegentom, uczestnikom, Katedrze Postępowania Karnego UJ oraz organizatorom za udział w konferencji oraz pomoc przy jej organizacji.

Anna Sikora, Mateusz Nowak